

Lui Léon Werth

Îi rog pe copii să mă ierte că i-am dedicat cartea unui om mare. Dar am o scuză serioasă: omul ăsta mare e cel mai bun prieten al meu din toată lumea. Și mai am o scuză: e un om mare care poate să-nțeleagă orice, chiar și cărțile pentru copii. Și o a treia scuză: omul ăsta mare trăiește în Franța, și suferă de foame și de frig. Chiar are nevoie de-o alinare. Dar dacă toate scuzele nu-s de-ajuns, mă gândesc să dedic cartea nu omului mare, ci copilului care-a fost el odată. Toți oamenii mari au fost la-nceput copii. (Deși puținii își mai aduc aminte.) Așadar, dedicația corectată:

*Lui Léon Werth,
pe când era un băiețel*

*Când aveam șase ani, am văzut odată o imagine extraordinară, într-o carte despre Pădurea Virgină, intitulată *Întâmplări trăite*. Era un șarpe boa înghițind un animal sălbatic. Iată o copie a desenului.*

Se spunea acolo-n carte: „Șerpii boa își înghit prada întregă, fără s-o mestece. După aceea nu mai pot să se miște și dorm șase luni, cât durează digestia.“

Asta m-a făcut să mă gândesc mult la aventurile din junglă, și-am reușit la rândul-mi să schițez, cu un creion colorat, primul meu desen. Desenul meu numărul 1. Arăta așa:

Le-am prezentat apoi capodopera oamenilor mari și i-am întrebat dacă desenul meu îi sperie.

Mi-au răspuns: „Cum să te sperie o pălărie?“

Dar în desenul meu nu era o pălărie. Era un șarpe boa digerând un elefant. Așa c-am desenat șarpele boa văzut pe dinăuntru, ca să-nțeleagă și oamenii mari. Ei au mereu nevoie de explicații. Desenul meu numărul 2 arăta așa:

Oamenii mari m-au sfătuit să las baltă desenele cu șerpi boa văzuți pe dinafară sau pe dinăuntru și să mă-ndeletnicesc mai degrabă cu geografia, istoria, aritmetica și gramatica. Prin urmare, tot la șase ani, am renunțat la o strălucită carieră de pictor. N-avusesem succes nici cu desenul meu numărul 1, nici cu desenul meu numărul 2, și mă descurajasem. Oamenii mari nu-nțeleg niciodată nimic de unii singuri, și pentru copii e obositor să le dea explicații peste explicații.

Așadar, a trebuit să-mi aleg o altă meserie, și-am învățat să pilotez avioane. Am zburat cam peste tot în lume. Și da, geografia mi-a fost de mare ajutor. Știam să deosebesc dintr-o privire China de Arizona. Foarte util, dacă cumva te rătăcești noaptea.

Am cunoscut astfel, de-a lungul anilor, o grămadă de oameni serioși. Am trăit multă vreme printre cei mari. Și i-am văzut de foarte-aproape. Dar nu mi-am schimbat cine știe ce impresia despre ei.

Când întâlneam vreunul care mi se părea cât de cât luminat, făceam experimentul cu desenul meu numărul 1, pe care l-am păstrat. Voiam să văd dacă-ntr-adevăr înțelegea cum stă treaba. Dar primeam același răspuns: „E o pălărie.“ Și-atunci nu-i mai pomeneam nici de șerpi boa, nici de păduri virgine, nici de stele. Vorbeam pe-nțelesul lui. Despre bridge, golf, politică și cravate. Și respectivul om mare era taaare mulțumit să cunoască pe cineva atât de cumsecade.

Așa se face că am trăit singuratic, fără

să găsesc pe nimeni cu care să vorbesc de-adevărat, asta pân-acum șase ani, când am făcut o pană în deșertul Sahara. Mi se defectase ceva la motor. Și cum n-aveam nici mecanic, nici pasageri, mi-am luat inima-n dinți să-ncerc să duc la bun sfârșit, de unul singur, o reparație dificilă. În situația mea, era o chestiune de viață și de moarte. Apa de băut abia dacă-mi mai ajungea pentru opt zile.

În prima seară am adormit deci pe nisip, la mii de kilometri de orice pământ locuit. Eram mai izolat decât un naufragiat pe o plută în mijlocul oceanului. Așa că vă-nchipuiți cât m-am mirat când, în zori, m-a trezit o voce subțirică și veselă. Mi-a zis:

— Fii bun... îmi desenezi o oaie?

— Poftim?

— Desenează-mi o oaie...

Am sărit în picioare, ca trăsnit. M-am frecat la ochi. M-am uitat bine. Și-am văzut un omuleț nemaipomenit de simpatic care mă măsură cu o privire gravă. Iată cel mai bun portret pe care-am reușit, mai târziu, să i-l fac. Dar, desigur, desenul meu nu e nici pe departe la fel de strălucitor ca modelul. Asta nu din vina mea. Oamenii mari mă descurajaseră, când aveam șase ani,

să-mi urmez cariera de pictor, așa că nu-nvățasem să desenez decât șerpi boa văzuți pe dinafară sau pe dinăuntru.

Cum spuneam, am făcut ochii mari de uimire la o asemenea apariție. Nu uitați că mă găseam la mii de kilometri de orice pământ locuit. Or, omulețul meu nu mi se părea nici rătăcit, nici mort de oboseală, nici mort de foame, nici mort de sete, nici mort de frică. N-ai fi zis că-i un copil pierdut în inima deșertului, la mii de kilometri de orice pământ locuit. În cele din urmă am reușit să-ngaim:

— Da'... ce-i cu tine pe-aici?

Și-atunci a repetat încetîșor, de parc-ar fi fost ceva foarte serios:

— Fii bun... îmi desenezi o oaie?...

Când ai de-a face c-un mister care te copleșește, nu-ndrăznești să nu te-arăți ascultător. Oricât de absurd mi se părea, la mii de kilometri de așezările oamenilor și în pericol de moarte, cum mă găseam, am scos din buzunar o foaie de hârtie și-un stilou. Dar mi-am adus pe dată aminte că mă-ndeletnicisem mai ales cu geografia, cu istoria, cu aritmetica și cu gramatica și i-am mărturisit omulețului (puțin morocănos) că nu mă pricep la desenat. Mi-a răspuns:

— Nu-i nimic. Fă-mi o oaie.

Pentru că nu mai desenasem niciodată o oaie, i-am făcut unul din singurele două desene care-mi reușeau. Cel cu șarpele boa văzut pe dinafară. Și-am rămas cu gura căscată când am auzit răspunsul omulețului:

— Nu! Nu! Nu-mi trebuie un elefant într-un boa. Șerpii boa sunt foarte periculoși, iar elefanții sunt prea mari. La mine totul e mic-mic. Am nevoie de o oaie. Fă-mi o oaie.

Și-atunci am desenat.

S-a uitat atent, apoi a zis:

— Nu! Asta-i deja bolnavă. Fă-mi alta.

Am desenat.

Prietenul meu a zâmbit drăguț, cu-ngăduință:

— Păi, nu vezi?... Asta nu-i oaie, e berbec. Are și coarne...

Așadar, am refăcut desenul.

Dar a fost refuzat, ca și cele dinainte:

— Asta-i prea bătrână. Vreau o oaie care să trăiască mult.

Atunci, pentru că-ncepeam să-mi pierd răbdarea și voiam să m-apuc cât mai repede să demontez motorul, am mâzgălit desenul de mai jos.

Și-am spus într-o doară:

— Uite o cutie. Oaia ta e înăuntru.

Dar, ce să vezi, judecătorului meu de-o șchioapă i s-a luminat deodată fața:

— Exact așa voiam să fie! Crezi că are nevoie de multă iarbă oaia asta?

— De ce?

— Fiindcă la mine-i mic de tot...

— O să-i ajungă, mai mult ca sigur. Ți-am dat o oaie mică de tot.

S-a uitat de-aproape la desen:

— Ei, nici chiar foarte mică... Pof-tim, a și adormit...

Și uite-așa l-am cunoscut pe micul prinț.

